

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Petra Kašpárková

Postavení a vliv Švédské lidové strany
v současném Finsku

Bakalářská práce

Praha 2015

Autor práce: **Petra Kašpárková**

Vedoucí práce: **PhDr. Miloš Brunclík, PhD.**

Rok obhajoby: 2015

Bibliografický záznam

KAŠPÁRKOVÁ, Petra. *Postavení a vliv Švédské lidové strany v současném Finsku*. Praha, 2015. 45 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Miloš Brunclík, PhD.

Anotace (Abstrakt)

Tématem této bakalářské práce je postavení a vliv Švédské lidové strany v současném Finsku. Strana se řadí k malým politickým stranám v rámci finského politického spektra, a v současné době můžeme pozorovat její postupnou ztrátu vlivu. Cílem této práce je tedy zkoumání těchto změn, které se v současné době odehrávají na finské politické scéně. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První, teoretická, představuje především samotnou Švédskou lidovou stranu, historické okolnosti jejího vzniku, a také se snaží zařadit stranu do kontextu a typologie ostatních politických stran. Druhá, analytická kapitola, představuje a zkoumá aktuální situaci této strany, její hlavní oponenty, témata a význam jejich sporů. Dále analyzuje aktuální volební výsledky strany a její participaci. V závěru práce shrnuje získané poznatky, a snaží se nastínit budoucí vývoj.

Abstract

This thesis deal with the topic of the Swedish People's party in Finland. The position of the party is declining in these days. Despite it has been a part of the government since 1979 until now, its positions is changing. In its first part, the thesis gives an introduction to the topic, it describes the party itself, its history and goals in politics. In the second part, it offers the analysis of the current situation, including the coparation with the main opponents, as the Finns party and the others. As a conclusion, thesis sums us the information and gives some solution and recommendations.

Klíčová slova

Finsko, Švédská lidová strana, Práví Finové, švédšina

Key words

Finland, Swedish People's Party of Finland, The Finns, Swedish language

Rozsah práce 72 587 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila pouze uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím se zpřístupněním práce pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne

Petra Kašpárková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své bakalářské práce, PhDr. Miloši Brunclíkovi, PhD., za vedení práce a za mnoho cenných odborných rad.

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut politologických studií

Teze bakalářské práce

na téma

Postavení a vliv Švédské lidové strany v současném Finsku

Vedoucí práce: PhDr. Miloš Brunclík, Ph.D.

Petra Kašpárková

Praha 2014

1. Úvod

Tématem této práce je Švédská lidová strana Finska ve Finsku. Tato strana vznikla v roce 1906. Počátek 20. století byl pro finský stranický i politický systém klíčový – utvářely se základy budoucího samostatného státu, a bylo tedy zapotřebí vytvořit stranu, která bude reprezentovat zájmy nemalé části obyvatelstva, již tvořila švédská menšina. Švédská lidová strana, v době svého vzniku, nebyla typickou národnostní, nacionalistickou či separatistickou stranou. Měla za cíl získat elektorát ze všech vrstev obyvatelstva, s různými zájmy a požadavky, které spojuje převážně jejich švédský původ a jazyk. Švédskou lidovou stranu můžeme tedy do jisté míry považovat za tradiční stranu, která má dlouhodobě svou nezpochybnitelnou pozici ve finském stranickém systému.

Elektorát strany sestává především ze švédsky mluvících Finů. S touto skutečností souvisí také geografické rozdělení – strana je silná tradičně na autonomních Ålandských ostrovech, kde ji podporuje převážná část švédsky hovořící majority, a dále ve dvou teritoriích s nezanedbatelnou švédskou minoritou, tedy na jihozápadním pobřeží a v hlavním městě Helsinkách (Arter 2011:30).

Z těchto skutečností také vyplývá jeden z klíčových zájmů strany – zachování švédštiny jako druhého úředního jazyka. Strana se výrazněji nevymezuje na obvyklém pravolevém spektru, řadí se spíše do politického středu.

V práci se budu zabývat touto stranou komplexně – okolnostmi jejího vzniku, historickým vývojem a především budu klást důraz na současnou situaci. Švédská lidová strana je, v současné době, součástí finské vládní koalice. Tento stav trvá již od roku 1979, kdy se tato strana dostala k moci a stabilně udržuje jeden či dva mandáty v každé další vládě. Současný stav působí značně paradoxně. Strana si udržuje, po dobu posledních 35 let, téměř neměnný vliv na politické dění, které ovlivňují prostřednictvím své účasti ve vládě, ačkoliv její volební preference vykazují dlouhodobě sestupnou tendenci. Stejný vývoj můžeme pozorovat například i u členské základny strany, která se také postupem času zmenšuje. Vzhledem k současnému vývoji můžeme předpovídat,

že se situace v budoucnosti nebude výrazným způsobem měnit, a tedy že tento trend bude nadále pokračovat.

2. Cíl práce

Cílem práce je zodpovězení výzkumné otázky, k němuž se budu snažit dojít níže popsanou metodou, kterou budu ověřovat platnost mnou předpokládaných hypotéz. Cílem je podrobněji zkoumat, jakou skupinu voličů strana oslovuje a jaká je jejich motivace k výběru strany. Dále, na základě těchto informací, analyzovat hlavní příčiny současného poklesu volebních zisků strany, a následně ostatní důsledky, které z tohoto vztahu vyplývají – především reálná politická moc a podíl strany na spravování země.

Naplnění tohoto cíle by mělo přinést ucelený pohled na problematiku, popsat chování a vliv tohoto typu strany ve stranickém systému Finska.

2.1 Výzkumná otázka

Jako výzkumnou otázku, která mi bude dále sloužit k formulaci hypotéz, jsem určila následující:

Jakými faktory je způsoben současný úbytek vlivu a postupná ztráta postavení Švédské lidové strany ve Finsku?

2.2 Hypotézy

- 1) Soustavné klesání volebních výsledků SFP je způsobeno úbytkem švédsky mluvících Finů, kteří tvoří stěžejní část elektorátu.
- 2) Linie finsko – švédských vztahů není dlouhodobě založena na jakékoliv formě konfliktu, a potřeba existence silné strany zaměřená zejména na švédské obyvatelstvo se vytrácí.
- 3) Na situaci mají významný vliv současné proti-švédské nacionalistické tendence, představované především stranou Práví Finové.

3. Metodologie

Pro svou bakalářskou práci jsem se rozhodla využít metody případové studie. Konkrétně půjde o studii jednoho případu, a to postavení Švédské lidové strany. Tato metoda je vhodná z důvodu, že se jedná o případ, který není ve většině stranických systémů běžný, a tudíž je cílem zkoumání primárně jeden konkrétní případ.

Hlavními nezávislými proměnnými jsou společenská a politická situace v oblastech, související s případem, tedy například úbytek švédsky hovořících obyvatel či nacionalistické tendence, a z těchto faktorů plynoucí chování voličů. Zkoumání těchto faktorů bude klíčovým prvkem, který následně ovlivňuje závislé proměnné. Těmi jsou v mém případě konkrétní zisky strany ve volbách a její následná účast na vládě.

Konkrétní metodou práce bude ověřování jednotlivých hypotéz a další analýza. Pro tuto práci bude klíčové studium a komparace odborné literatury a ostatních zdrojů.

4. Struktura práce

Svou práci hodlám rozdělit do dvou hlavních částí – část teoretickou, ve které představím základní teorie a hypotézy, se kterými budu pracovat. Stěžejní část práce bude představovat druhá, analytická, kde se budu snažit nastíněné hypotézy potvrdit či vyvrátit. Tuto část rozdělím do několika hlavních kapitol, které se budou dále případně dělit na další podkapitoly.

V první části se budu krátce zabývat historií strany, motivy vzniku, jejími předchůdci a vývojem v průběhu 20. století. Do této části také zahrnu problematiku švédské menšiny jako celku.

V další, hlavní části práce se zaměřím na současnost strany. V této fázi budu zkoumat mnoho faktorů, především její zastoupení ve volených orgánech, volební program a cíle, elektorát, volební preference, členskou základnu strany.

Důležitou součástí nynějšího vývoje jsou také oponenti, kterým se budu věnovat v předposlední kapitole. V současné době jde především o populární populistickou

stranu Práví Finové. Strana, jež získala v posledních parlamentních volbách necelých 20 % hlasů, a stala se tedy třetí nejsilnější politickou silou, si jako jeden z cílů klade zrušení švédštiny jako druhého úředního jazyka.

V závěru práce zhodnotím získané poznatky, a především dojde k potvrzení, či naopak vyvrácení mnou určených počátečních hypotéz a odpovědi na výzkumné otázky.

4.1 Osnova práce:

1. Úvod
2. Teoretická část
 - 2.1 Vymezení proměnných, které mají hlavní vliv na pokles volebních zisků SFP
 - 2.1.1 Snižující se počet švédských obyvatel
 - 2.1.2 Absence konfliktu ve společnosti
 - 2.1.3 Nacionalistické tendence
3. Historický vývoj
 - 3.1 Vznik a vývoj Švédské lidové strany
 - 3.2 Postavení švédské menšiny na počátku 20. století
4. Švédská lidová strana v současnosti
 - 4.1 Zastoupení
 - 4.2 Elektorát
 - 4.3 Švédština
 - 4.4 Další klíčová témata
 - 4.5 Postavení na Alandských ostrovech
5. Oponenti
 - 5.1 Práví Finové
 - 5.2 Ostatní odpůrci
6. Závěr
 - 6.1 Zhodnocení aktuálního vývoje
 - 6.2 Predikce možného vývoje
 - 6.3 Shrnutí práce, ověření hypotéz

5. Rešerše literatury

K práci plánuji využívat mnoho zdrojů jak primárních, tak sekundárních. Opírat se budu především o několik souhrnných prací, pojednávacích o politických stranách ve Finsku. Z těchto publikací je vhodné zmínit práci *Scandinavian Politics Today* (Arter, 2008) která je cenným zdrojem informací o stranických systémech severských zemí. Dalšími publikacemi jsou například teoretické práce o vzniku stran, například práce Steina Rokkana a Seymoura Lipseta.

V českém prostředí tyto publikace téměř nenajdeme, pracovat budu tedy především se zahraničními zdroji. Využít však mohu několik článků, publikovaných v odborných časopisech, souhrnnou publikaci *Skandinávie. Proměny politiky v severských zemích* (Brunclík, Havlík, Pinková, 2011), a dále některé další, převážně přehledové publikace.

Druhou, podstatnou částí zkoumané literatury budou odborné články. Z významných autorů se tématem ve větší míře zabývá například finský politolog Tapio Raunio, jenž se zabývá, mimo jiné, finským politickým systémem, a k výzkumu tématu přispěl několika články.

Vzhledem k aktuálnosti tématu bude také nutné využívat webové stránky, vhodnými zdroji budou například stránky jednotlivých politických stran a statistického úřadu.

6. Seznam literatury

6.1 Monografie

ARTER, David. *Scandinavian politics today, 2nd edition*. Manchester: Manchester University Press, 2008.

BRUNCLÍK, Miloš; HAVLÍK, V.; PINKOVÁ, A. *Skandinávie. Proměny politiky v severských zemích*, Praha: Wolters Kluwer. 2011.

SUNDBERG, Jan; BERGLUND, Sten (ed.). *Finnish democracy*. Finnish Political Science Association, 1990.

JUTIKKALA, Eino; PIRINEN, Kauko. *Dějiny Finska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006.

JAKOBSON, Max. *Finland in the new Europe*. Westport: Praeger Publishers, 1998.

KLINGE, Matti. *The Finnish Tradition: Essays on structures and identities in the North of Europe*. Helsinki: SHS, 1993.

LIPSET, Seymour Martin; ROKKAN, Stein. *Party Systems and Voter Alignments: Cross-National Perspective*. New York : Free Press, 1967

KARVONEN, Lauri; KUHNLE, Stein (ed.). *Party Systems and Voter Alignments Revisited*. Routledge, 2003.

HEPBURN, Eve (ed.). *New Challenges for Stateless Nationalist and Regionalist Parties*. Abingdon: Routledge, 2013

6.2 Články

ENGMAN, Max. Finns and Swedes in Finland. *Ethnicity and Nation Building in the Nordic World*, Carbondale: Southern Illinois University Press, 1995, 179-217.

RAUNIO, Tapio. The Svenska Folkpartiet: the Gradual Decline of a Language Party. In: De Winter L., Goméz-Reino M. and Lynch P. (eds.) *Autonomist Parties in Europe: Identity Politics and The Revival of the Territorial Cleavage*, Barcelona: ICPS, 2006, 2.

DE WINTER, Lieven. A Comparative Analysis of electoral, office and policy success of ethnoregionalist parties. In: *De Winter L. Regionalist Parties in Western Europe/L. De Winter, H. Tursan.–London: Routledge, 1998, 204-247.*

ALLARDT, Erik; MIEMOIS, Karl Johan. A Minority in Both Centre and Periphery: An Account of the Swedish-Speaking Finns*. *European journal of political research*, Hoboken: Wiley-Blackwell, 1982, 10.3: 265-292.

KOPEČEK, Lubomír. Konflikt versus konsensus: proměny finského stranického a politického systému. Praha: *Politologická revue*, 2004, 2: 37-58.

6.3 Webové stránky

Oficiální stránky SFP <http://www.sfp.fi>

Oficiální stránky finské volební komise <http://www.vaalit.fi>

Oficiální stránky strany Práví Finové <http://www.perussuomalaiset.fi/kielisivu/in-english/>

Oficiální stránky finského statistického úřadu http://www.stat.fi/tk/he/vaalit/index_en.html

Obsah

Úvod.....	3
1. Teoretická část.....	5
1.1 Vymezení hlavních proměnných	5
1.1.1 Snižující se počet švédských obyvatel.....	6
1.1.2 Konfliktní linie.....	7
1.1.3 Nacionalistické tendence.....	7
1.2 Historický vývoj v oblasti.....	8
1.2.2 Švédská strana.....	9
1.3 Švédská lidová strana.....	10
1.3.1 Založení strany	10
1.3.2 Historický vývoj.....	10
1.3.3 Historický a ideologický vývoj strana po založení samostatného státu.....	11
1.3.4 Oponenti v historii.....	13
1.3.5 Volební výsledky strany, elektorát	13
1.3.5.1 Švédsky hovořící populace.....	14
1.3.5.2 Další součásti elektorátu.....	16
1.3.6 Strana v současnosti.....	16
1.3.7 Přidružené organizace	17
1.4 Ålandy.....	17
1.5 Typologie strany.....	18
1.5.1 Relevance politické strany.....	19
1.5.2 Etnické, regionální a etnoregionální strany.....	19
1.5.2.1 Etnické strany.....	19
1.5.2.2 Regionální strany.....	20
1.5.2.3 Regionalistické strany.....	20
1.6 Finský stranický systém.....	20

2. Analytická část.....	22
2.1 Hlavní témata současnosti.....	22
2.1.2 Oponenti SFP, témata sporu.....	23
2.1.2.1 Hlavní témata sporu.....	23
2.1.2.1.1 Postavení švédského jazyka v zemi.....	24
2.1.2.1.2 Imigrační politika.....	26
2.2 Oponenti.....	27
2.2.1 Práví Finové.....	27
2.2.1.1 Vznik politické strany.....	27
2.2.1.2 Současnost strany.....	28
2.2.1.3 Volební program Právých Finů.....	29
2.2.2 Ostatní oponenti v otázce švédského jazyka.....	30
2.2.2.1 Ostatní politické strany.....	30
2.2.3 Organizace a spolky.....	31
2.3 Situace SFP po volbách v roce 2011.....	32
2.3.1 Další aktuální působení strany v politice.....	33
2.3.1.1 Komunální úroveň.....	33
2.3.1.2 Evropský parlament.....	34
2.3.1.3 Volba prezidenta.....	34
2.4 Švédská lidová strana před volbami 2015.....	35
2.4.1 Klíčové programové body.....	36
2.5 Situace po volbách v roce 2015.....	36
Závěr.....	38
Seznam použité literatury a zdrojů:.....	41

Úvod

Tématem této bakalářské práce je vliv a postavení Švédské lidové strany v současném Finsku. Strana vznikla v roce 1906, kdy byla založena švédským právníkem Alexem Lillem. Od tohoto roku je nedílnou součástí finského stranického systému.

Důvodů pro zkoumání tématu můžeme nalézt několik. Jedná se o specifický případ v rámci finského stranického systému. Tento systém samotný má několik specifíků. Jde o tradiční stranický systém, ve kterém jsou zastoupeny všechny historicky významné strany – především sociální demokracie (Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue, SPD), konzervativci (Kansallinen Kokoomus, KOK) a Finský střed (Suomen Keskusta, KESK)

Jednou z tradičních, avšak specificky místních stran, je i Švédská lidová strana Finska, která figuruje ve stranickém systému od samotného vzniku státu. Strana je také pravidelným členem vládních koalic již od poválečného období, od roku 1979 do současnosti nepřetržitě.

Téma je také velice aktuální v současné době. Švédská lidová strana, jakožto představitel početné švédské menšiny ve Finsku, je jedním z významných garantů udržení současného statutu švédštiny – která je po finštině druhým, právně rovnocenným úředním jazykem. Téma úředních jazyků je v zemi aktuální zejména díky v posledních letech populární politické straně Práví Finové, kteří se zasazují o zrušení povinné výuky švédského jazyka na tamějších školách. Aktuálnost tématu zvyšují také parlamentní volby, které proběhly v dubnu tohoto roku.

Dalším důvodem pro výběr tématu je skutečnost, že tento případ dosud není v české literatuře příliš podrobně popsán, publikace se straně věnují spíše okrajově. Zmínit však můžeme například publikaci *Skandinávie: Proměny politiky v severských zemích*. (Brunclík, Havlík, Pinková. 2011), kde se autoři zabývají severskými politickými systémy, a dále například *Politické strany moderní Evropy*. (Strmiska, Hloušek, Kopeček, Chytilík. 2005) Ze zahraničních autorů můžeme zmínit například Davida Artera. Ten ve své publikaci *Scandinavian Politics Today* shrnuje politické prostředí a jeho aspekty ve všech zemích severní Evropy. Dále na téma finské politiky

napsal mnoho článků. Dalším významným autorem, který přispěl k tématu zejména několika články v odborných periodikách, je finský politolog Tapio Raunio. V teoretických otázkách se budu opírat jednak o přehledové práce, týkající se historie regionu, a především teoretické práce, zaměřující se na typologii stranických systémů.

Jde však o případ zajímavý z několika základních hledisek. Jedno z hlavních témat, kterému se strana věnuje, tedy jazykovou otázku, můžeme považovat za konfliktní linii. Tato linie však, v současné době, není typickou „cleavage,“ která by výrazně rozdělovala společnost či politické spektrum. Tento aspekt však byl, částečně, přítomný v minulosti – zejména na počátku 20. let v době vzniku strany. Dalším nezpochybnitelným faktorem je fakt, že Švédská lidová strana není ani typickou nacionalistickou, či dokonce separatistickou stranou, na rozdíl od podobných, „národních“ stran, které nalezneme v mnoha zemích. Strana se naopak sama definuje jako finská strana.

Práce si klade několik cílů. Hlavním z nich je zodpovězení výzkumné otázky:

Jakými faktory je způsobem současný úbytek vlivu a postupná ztráta postavení Švédské lidové strany ve Finsku?

Práce shrne dosavadní vývoj politické strany od jejího založení až do současné doby. Dále se bude zabývat některými specifiky jejího současného vývoje, zejména změnami ve velikosti elektorátu. V této, stěžejní části práce, ověří možné důvody (hypotézy), které k popsání situace vedou. Dále budou zkoumány jednotlivé výsledky strany ve volbách, její vliv a participace na veřejném dění, a také bude nastíněna její další možná role v současném politickém životě Finska, s ohledem na aktuálně proběhlé volby do finského parlamentu.

Jako hlavní hypotézy, které dle mého mínění vedou k současné situaci, jsem zvolila tato dvě tvrzení:

- 1) Soustavné klesání volebních výsledků SFP je způsobeno úbytkem švédsky mluvících Finů, kteří tvoří stěžejní součást elektorátu

- 2) Nacionalistické tendence, které byly v zemi přítomny zejména na počátku 20. století, se začínají ve větší míře objevovat i v současné době, a konfliktní linie sporu se dostává opět do popředí.

Při práci budu postupovat metodou případové studie. Postupovat budu především za použití výše zmíněné, i další odborné literatury a zejména v případě analytické části práce také aktuálních mediálních výstupů.

Práce tematicky vychází z původně plánovaného projektu. Změnou oproti tomuto projektu je využití dvou z původně plánovaných hypotéz, respektive jejich sloučení. V některých částech byly také z důvodu větší přehlednosti a logičnosti pozměněny názvy kapitol (zejména podkapitol), případně byla změněno jejich pořadí z důvodu plynulejší a jasnější návaznosti výkladu.

1. Teoretická část

První, teoretická a faktografická část práce, se zaměří na užší vymezení hlavních proměnných, a hypotéz, nastíněných v úvodu. Dále bude zapotřebí vymezit teoretický rámec, do kterého strana patří v rámci typologie politických stran.

1.1 Vymezení hlavních proměnných

V této části práce je nutné vymezit některé proměnné, které budou zkoumány, a ze kterých dále vycházejí klíčové hypotézy, se které budu v průběhu této práce ověřovat.

1.1.1 Snižující se počet švédských obyvatel

Počet švédsky hovořícího obyvatelstva ve Finsku se, od roku 1906, výrazným způsobem snížil. Především došlo k výraznému úbytku procentního podílu švédských Finů oproti celkové populaci. (Arter 2008a:63) Finskou společnost můžeme označit za velmi heterogenní. Finové zde tvoří více než 91 % obyvatelstva. Švédská menšina je

s více než pěti procenty nejpočetnější finskou minoritou, další významnější minoritou jsou pak Rusové, jichž zde žije 1,1 %. (Statistics Finland 2015a).

V posledních letech můžeme pozorovat čím dál zřejmější stagnaci situace. V posledních desetiletích se tento poměr prakticky žádným výrazným způsobem nemění. Podíl švédské minority v zemi se dlouhodobě pohybuje kolem této, výše zmíněné hodnoty. Volební výsledky strany, stejně jako její následná participace na vládě, tento stagnující trend téměř identicky kopírují.

1.1.2 Konfliktní linie

Druhým důvodem pro v současnosti nízkou volební podporu pro SFP může být zmíněná celková orientace a typologie strany. Švédská lidová strana není typickou regionální, autonomistickou ani protestní stranou. Strana v době svého vzniku těžila především ze situace, která panovala ve finské společnosti. Švédům se ve Finsku v této době dostávalo stále velmi výsadního postavení, s čímž souviselo i užívání jazyka. (Jussila, Hentilä, Nevakivi 2006: 35)

V minulosti, zejména na počátku 20. století, bylo možné ve Finsku pozorovat rozdělení společnosti na základě jedné z konfliktních linií dle teorie Lipseta a Rokkana (1967), a to centrum vs. periferie. Centrem v tomto případě byla převažující, finsky hovořící část obyvatelstva, jejichž jazyk je od roku 1863 úředním jazykem země, a přes to, že situace byla po staletí spíše opačná, švédština se stává stále více okrajovým, periferním jazykem, užívaných na několika místech ve Finsku.

Velkou otázkou dnešní doby v tomto ohledu jsou příčiny úspěchu strany, která má jako jediná výhrady proti současnému stavu zakotveny i ve svém programu – Pravých Finů. Touto otázkou se budu v práci dále podrobněji zabývat. Je však vhodné zdůraznit, že toto téma není klíčovým, a už vůbec ne jediným programem tohoto uskupení.

1.1.3 Nacionalistické tendence

Přítomnost větších či menších nacionalistických tendencí najdeme ve finské, stejně jako v jakékoliv jiné srovnatelné společnosti, po celou dobu existence státu, i celého národa. Opravdu výrazné změny v tomto směru můžeme nalézt zejména v době národního obrození na konci 19. století. (Jussila, Hentilä, Nevakivi. 2006: 43).

Ve finské společnosti se, zejména v posledních letech, opět projevuje výše zmíněná tendence k upřednostňování finštiny jako jazyka, užívaného striktně na všech úrovních.

Další ukázkou tohoto stavu je obecně úspěch strany Pravých Finů. Této straně se budu v práci dále podrobněji věnovat, zejména v souvislosti s vlivem na SFP a s otázkou švédské menšiny. Nezanedbatelný je však také vliv této strany na nacionalismus ve společnosti, který není spojený výhradně s vnitropolitickými otázkami, mezi které zmiňované jazykové problémy patří. Země je od roku 1995 součástí Evropské unie. Ve finské společnosti, navzdory kladnému výsledku referenda v roce 1994, a do současnosti přetrvávajícímu všeobecnému veřejnému mínění, která zemi (společně s aktivní politikou země) řadí spíše k zemím, které mají k evropské integraci, stejně jako k celému konceptu Evropské unie, pozitivní vztah, existuje ve společnosti nezanedbatelná skupina lidí, kteří zastávají názor naprosto opačný. Dle průzkumů by se v případném referendu o setrvání země v EU vyjádřilo pro 47% Finů, opačný názor má 32 % (Helsinki Times. 2013a) Z těchto tendencí těží právě Práví Finové, kteří jsou jednoznačně nejvíc euroskeptickou součástí finského politického spektra.

Další otázkou v této problematice je otázka imigrace. SFP dlouhodobě deklaruje svůj jasný pozitivní postoj k otázce, zejména ekonomické migrace. Toto téma je jasně zmíněno také ve volebním programu strany, čímž se projevuje další zjevný rozdíl mezi SFP a Právými Finy, kteří jsou naopak nejvýraznějšími odpůrci vstřícné imigrační politiky. (SFP.2011, 2015a)

Tyto otázky byly také jedním z hlavních témat předvolební kampaně v roce 2011, kdy se uskutečnily parlamentní volby. Kampaň nemůžeme pokládat za vyhrocenou, či jiným způsobem konfliktní. Kampaň byla dále založená na primárních, esenciálních tématech, jakými jsou problematika daní či obecně ekonomické otázky.

1. 2 Historický vývoj v oblasti

Historie vzájemných vztahů Finů a Švédů, obývajících finské území, sahá až do počátku 12. století, kdy se začala psát dlouhá historie Finska jako plnohodnotné součásti skandinávské, případně západní sféry.

Dlouhou dobu neměnný stav se začal výrazným způsobem proměňovat v roce 1809. Tehdy Finsko přestalo být součástí Švédska, ale stalo se autonomní oblastí v rámci Ruské říše. V tuto dobu započaly rozsáhlé změny ve všech oblastech života v zemi. Ačkoliv k nezávislosti a vzniku samostatného státu vedla od tohoto stavu stále dlouhá cesta, Finové získali, poprvé ve své historii, rozsáhlé pravomoci k řízení a kontrole vlastních záležitostí. Stav finské autonomie nebyl, na rozdíl například od polské situace, garantován žádnou mezinárodní smlouvou, a Finové nemohli zasahovat do záležitostí, které byly rozhodovány v Rusku, měli však práva, jakých nedosáhli zatím nikdy v historii. (Jutikkala, Pirinen 1996:252)

První politické strany se ve Finsku etablovaly ve druhé polovině 19. století. V této době v zemi probíhaly změny, které byly typické i pro mnoho ostatních částí Evropy – národní obrození. Aktivity související se snahou Finů legitimizovat význam svého národa a všech jeho formálních znaků, včetně jazyka. Švédština je s územím Finska tedy spjata po dlouhá staletí. S nově nabytým právem na vedení vlastní země, byť zatím ne zcela úplným, přišel také požadavek na možnost uskutečnění těchto aktivit ve vlastním jazyce. Tento požadavek byl zpočátku komplikován faktem, že většina představitelů vzdělané, a tedy i vládnoucí vrstvy, pocházela ze švédsko-jazyčných kruhů. Zpočátku se tedy tento, ve všech ohledech logický a legitimní požadavek, potýkal s paradoxní situací, kdy většina Finů ve vedoucích postaveních neuměla finsky. (Jutikkala, Pirinen.1996, 320, Jussila Hentilä, Nevakivi. 2006: 39-41).

V této době probíhalo také mnoho aktivit, zastřešovaných převážně finskými univerzitami, či vedené samotnými představiteli národního obrození. Nejvýraznější aktivitu vyvíjela především univerzita v Turku, která byla následně přesunuta do Helsinek. Významným představitelem byl Adolf Ivar Arvidsson, který aktivně prosazoval užívání národního jazyka a etablování Finů jako národa. (Jutikkala, Pirinen.1996:311) Cílem všech těchto aktivit bylo tedy nejen změnit význam a postavení jazyka, ale také zpopularizovat finštinu napříč společností.

Přelomovou událostí v tomto směru byl pro Finy Snellmanův jazykový edikt. Johan Wilhelm Snellman byl jedním z nejvýznamnějších finských státníků celého období ruské nadvlády. Snellman aktivně prosazoval užívání jazyka především na univerzitách, přičemž argumentoval nezbytností jednotného jazyka při formování národa. (Jutikkala, Pirinen.1996:312) Edikt, vydaný v roce 1863, znamenal v této otázce velký posun – Finové mohli užívat svůj jazyk na úřadech. Postupně do konce 19. století proběhlo několik dalších nařízení, a následně v roce 1902 byly oba jazyky postaveny na stejnou úroveň (Arter.2008:29, Jussila, Hentilä, Nevakivi. 2008:71)

V tomto momentu můžeme spatřit počátek snah Švédů, kteří se dostali do zcela opačné situace, o zachování vysokého statutu jejich jazyka ve Finsku. V tomto období převládal ve Finsku názor, že je nezbytné, aby se veškeré podstatné činnosti v zemi odehrávaly v národním jazyce. Zemi už nevedli Švédové, nebylo proto zapotřebí užívat švédský jazyk na nejvyšší úrovni. (Jutikkala, Pirinen.1996:313). Zde je tedy patrný první, jasně vymezený konflikt, vznikající v této oblasti.

V této době bylo také velkou otázkou, jak se Finové, a především vládnoucí ruská elita, postaví k možnosti a pravidlům pro užívání ruštiny na finském území. Sám Snellman se k této otázce nestavěl zcela odmítavě, naopak se striktně vymezoval proti stále vysokému postavení švédštiny, jejíž užívání se svými aktivitami snažil omezit. (Jutikkala, Pirinen.1996:312) Ruský jazyk se později částečně prosadil, veškeré související záležitosti ovšem skončily nejpozději společně se vznikem samostatného státu v roce 1917.

Na konci 19. století, konkrétně v roce 1870, došlo k první významné události v kontextu budování pozdějšího stranického systému země – etablovala se první politická strana – Finská strana. Následována byla dvěma dalšími – Švédskou stranou a Liberální stranou.

Klíčovými aktéry událostí byly tři skupiny – Fenomané, Svekomané a liberálové. Tyto tři skupiny se navzájem lišily zejména rozdílným pohledem na budoucí uspořádání finské společnosti. Původními autory formování švédské opozice proti rodícímu se finskému hnutí nebyli paradoxně sami mluvčí švédštiny, ale úřady, které se postavily na stranu stávajících pravidel, zejména z důvodu obav o reakci na případné provádění převratných změn ze strany Rusů. (Jutikkala, Pirinen.1996:318).

Samotné švédské hnutí se ovšem etablovalo zanedlouho. Důvody byly zpočátku spíše ideologické – Svekomané se pokoušeli prosadit svůj postoj za užití různých argumentů

– nejprve se snažili prokázat jistou „nadřazenost“ švédského národa za použití rasových teorií, později se odkazovali na teorii panskandinavismu¹(Jutikkala, Pirinen. 1996: 322).

Liberálové neměli v otázce jazyka ostře vyhraněný názor. Sympatizovali se snahou Fenomanů v otázce větších práv finsky hovořících obyvatel. Většina z nich však hovořila švédsky. (Jutikkala, Pirinen. 1996:337).

Z těchto skupin se později etablovaly výše zmíněné, první tři finské politické strany. Fenomané utvořili první z nich – Finskou stranu, liberálové se sdružovali převážně ve straně, která byla ze všech zmíněných nejorganizovanější, a také se nejvíce podobala stranám současného typu. Třetí zmíněná, Švédská strana, získala své členy především mezi Svekomany, ale částečně také v liberálním táboře. (Jutikkala, Pirinen. 1996: 337).

1.2.2 Švédská strana

Švédská strana byla založena v roce 1880. Stala se tak 10 let po založení historicky první politické strany na území Finska, Finské strany. Švédská strana měla jeden primární cíl, jímž byla ochrana postavení švédského jazyka. Tento atribut si zachovala i její nástupnická strana. Sami zástupci švédské menšiny, kteří v té době tvořili přibližně 15 % obyvatel země, se nepovažovali za ucelenou, homogenní skupinu, která by měla koordinovat aktivity, vedoucí k obhájení jejich společných zájmů. Švédská strana zde projevovala nacionalistické tendence ve větší míře, než je u této komunity běžné v současné době – snažila se explicitně tuto skupinu sjednotit. (Arter 2008a:30).

1. 3 Švédská lidová strana

Švédská lidová strana je v současnosti jednou z celkem osmi finských parlamentních stran, a je také součástí vládní koalice, vedené premiérem Alexandrem Stubbem. SFP

¹ Politická síla ve Skandinávii, poprvé výrazněji vystupující v roce 1864

byla významným členem vysokého počtu vládních koalic.² Na vládě se podílela v průběhu celého 20. století, od roku 1979 dosud nepřetržitě.

1.3.1 Založení strany

Strana byla založena v roce 1906 finským právníkem a novinářem švédského původu Axelem Lillem. Svým názvem odkazovala k výše zmíněné Švédské straně. Nejde o jedinou spojitost – SFP na Švédskou stranu explicitně navazuje. (Arter. 2008a: 63).

1.3.2 Historický vývoj

Strana patří, s ohledem na rok jejího založení, k nejstarším politickým stranám, působícím v dnešním Finsku. Na počátku svého působení se tedy musela potýkat s problémy svého předchůdce – tedy se stále rezonujícím konfliktem o podobu jazykové politiky, v kontextu bojů za autonomii, a následně při vzniku nového státu.

SFP dosahovala, prakticky ihned po svém založení, velmi dobrých volebních výsledků. Při svých prvních absolvovaných volbách³ dosáhla výsledku 12, 7 % oprávněných voličů (Statistics Finland 2015b).

1.3.3 Historický a ideologický vývoj strany po vzniku samostatného státu

Strana se v období svého vzniku profilovala jako demokratická, liberální finská strana. V žádném období její dosavadní existence nemůžeme stranu označit za stranu nacionalistickou či dokonce separatistickou. SFP je naopak aktivním a častým účastníkem vládních koalic. Navzdory panujícím obavám některých dalších subjektů,

² Více než dvou třetin vládních koalic

zejména z řad názorových oponentů SFP,⁴ strana aktivně participovala nejen na řízení země, ale můžeme ji také označit za aktivního účastníka samotného budování národa mezi lety 1917, kdy se její zástupci aktivně podíleli na vyhlášení nezávislosti Finska. Strana ve své aktivitě dále pokračovala i v následujícím roce 1918, kdy se její členové a příznivci aktivně zapojili do občanské války. (Arter 2008a: 64).

Význam jazykového konfliktu dále narůstal, což souviselo logicky s probíhajícími bouřlivými změnami v kontextu celoevropských událostí – nárůst nacionalismu v období mezi první a druhou světovou válkou. Jutikkala a Pirinen dále uvádějí, že *„pokud by Švédové mohli být považováni za jazykovou skupinu, mohli by žádat rovnoprávnost obou jazyků v zákoně. Švédové byli však vždy považováni spíše za samostatný národ.“* (Jutikkala, Pirinen.1996: 412).

Za relativně klidné období můžeme naopak považovat období, jež přišlo po druhé světové válce, a které s jistými, níže zmíněnými změnami pokračovalo po celou dobu 20. století. Švédská lidová strana začala pravidelně participovat na vládě. V roce 1954 dokonce finskou vládu vedl představitel SFP, Ralf Törnngren. Jednalo se o většinovou koaliční vládu společně s Agrární stranou⁵ a sociálními demokraty. S těmito stranami SFP tvořila koaliční kabinet nejčastěji. (Elias, Tronconi. 2011:509).

Výraznější změny ve směřování strany přišly ve zlomových 70. letech. V důsledku obecných velkých změn na stranické scéně se výrazně proměnila také SFP. Do svého programu poprvé komplexněji zařadila obecná témata, zaměřila se například na klíčová témata, kterým se věnuje dodnes – ekonomika země, zaměstnanost, sociální jistoty. Tím získala značnou pozornost u voličů, což bylo pochopitelně primárním cílem tohoto jednání. (Jussila, Hentilä, Nevakivi. 2006:309).

Tato změna, a to nejen v otázce programu strany, ale obecně v charakteru situace ve společnosti, se také výrazně projevila na možnosti samotné participace na vládě. Vzhledem ke snížení významu otázky jazyka (z nichž ani jeden nebyl ve výrazné defenzivě) se značně rozšířily šance této strany, která se stala relevantním a na dlouhou dobu téměř neopomenutelným koaličním partnerem.⁶

⁴ Zejména nacionalisticky orientovaná strana „Finové“, v současné době následována Pravými Finy

⁵ Předchůdce dnešní strany Finský střed

⁶ Byť i v mnoha předchozích vládách hrála svou významnou roli

V současné době se strana prezentuje jako liberální, středová strana s programem, jenž má potenciál oslovit široké spektrum voličů, včetně například menšin.

1.3.4 Oponenti v historii

S postupným vývojem strany se také v politickém prostředí začali vyskytovat přirození názoroví oponenti. Za první výraznou zkušenost tohoto typu můžeme považovat zmíněné střety s Finskou stranou. Postupem času se na scéně objevovali další subjekty, které nesouhlasily se směřováním strany, především s jejím programem zaměřeným na podporu švédské menšiny a jazyka.

Za významné v tomto ohledu můžeme považovat hnutí Pravých Finů, které se v zemi vyskytlo na počátku 20. století, a navazovalo tak na aktivity zastánců finského jazyka v minulosti.

Druhým představitelem opozice, který stojí za zmínku, je Finská strana venkova (Suomen Maaseudun Puolue), která byla založena v roce 1959 Veikkem Vennamem. (Arter. 2008a: 102).

1.3.5 Volební výsledky strany, elektorát

Historicky můžeme nalézt dva regiony, ve kterém se strana logicky prosazovala nejvíce – šlo o oblasti jihozápadní pobřeží Finska, a dále o oblast Helsinek. (Arter 2008a: 30). Původní rozložení voličské základny můžeme spojovat s geografickou polohou – přímořské oblasti na západě země jsou historicky územím s velkým podílem švédsky hovořícího obyvatelstva, bez ohledu na další faktory. Dalším faktorem je také situace v socio-ekonomické oblasti obyvatelstva – švédsky mluvící populace, historicky se řadí mezi vyšší vrstvu obyvatelstva, má velké zastoupení také v hlavním městě.

Podle Artera (2008a:63) volilo tuto stranu asi 70 % z celkového počtu švédsky mluvících obyvatel země. V současné době můžeme nalézt podobná čísla (kolem 75 %).

Druhým ukazatelem je poměr švédsky mluvících voličů v celkových výsledcích strany – tato korelace je velmi vysoká, ve volbách v roce 2003 šlo o 93 % voličů. (Arter 2008a:63).

1.3.5.1 Švédsky hovořící populace

Tuto skupinu můžeme bezpochyby označit za nejsilnější a nejdůležitější část elektorátu strany. Klíčovým faktorem v této souvislosti je zejména samotná četnost této populace. Na počátku 20. století tvořila švédská menšina necelých 12 procent obyvatel Finska, což je údaj, téměř shodující se s velikostí švédskojazyčné finské populace. Populační vývoj víceméně kopíruje volební výsledky strany v uplynulém století.⁷

Tabulka 1

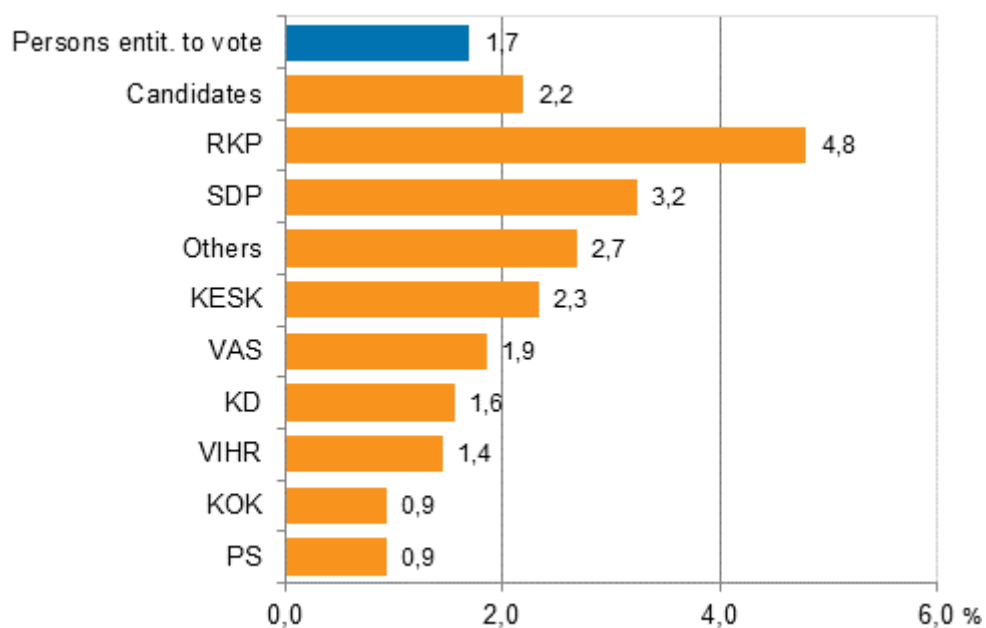
Rok	Poměr švédsky mluvících obyvatel Finska (v %)	Průměrný volební zisk SFP (v %)
1900	12,9	12,6
1910	11,6	13,5
1920	11	12
1930	10,1	10,5
1940	9,6	10
1950	8,6	7,3
1960	7,4	6,1
1970	6,6	5,3

⁷ Tabulka 1

1980	6,3	4,7
1990	5,9	5,5
2000	5,5	4,6
2010	5,4	4,3

Zdroj: Arter (2008: 63), stat.fi

Graf 1 (volební zisky jednotlivých stran na základě volby nefinského elektorátu)

Zdroj: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/01/evaa_2015_01_2015-04-10_kat_001_en.html

1.3.5.2 Další součástí elektorátu

Druhým klíčovým prvkem jsou ostatní voliči strany. Strana se profiluje jako výrazně liberální, nezávislá strana. Její voliči se proto mohou rekrutovat také z řad finských liberálů, ekologicky smýšlejících voličů, či jinak, středově zaměřených voličů.

Naopak Švédové, kteří z různých důvodů nevolí SFP, se dle svého přesvědčení dělí mezi všechny politické strany, nejčastěji se řadí k voličům sociální demokracie (SDP) (Statistics Finland.2015c)

Jako ne zcela nevýznamné ukazatele můžeme do této kategorie zahrnout porovnání elektorátu jednotlivých stran podle socio-ekonomických faktorů, nebo například podle pohlaví voličů. Voliči SFP jsou rovnoměrně rozděleni mezi pohlavími, zatímco u některých dalších stran, výrazně převažuje jedno pohlaví.⁸ Tato situace je pravděpodobně způsobena především odlišnými tématy, kterými se strana zabývá, a cílí tak na různé části finského elektorátu. (Statistics Finland. 2013a)

1.3.6 Strana v současnosti

Předsedou strany je Carl Haglund, který se do této funkce nastoupil v roce 2012 po rezignaci svého předchůzce Stefana Wallina. Je celkově patnáctým předsedou strany v dosavadní historii.

Na pravolevém politickém spektru můžeme stranu zařadit mezi středové strany, případně středolevé strany. Tato pozice vyplývá z dosavadního působení strany, a z její vládní kooperace s partnery, reprezentujícími převážně levou část politického spektra.

V současné vládě zastávají zástupci zvolení za SFP dva ministerské posty – ministryně spravedlnosti Anna-Maja Henriksson a ministr obrany, předseda Carl Haglund. Ačkoliv v minulých vládách zastávali zástupci této strany různé posty, tato ministerstva jsou pro stranu a její charakter typická. Ukazují schopnost strany, přes její velikost, získat ministerstva důležitá pro chod a bezpečnost státu.

⁸ Například signifikantní převaha mužů mezi elektorátem Pravých Finů

Členská základna strany je jednou z nejstabilnějších a také početná. Aktuální počet členů strany je 28 000. (Statistics Finland .2014a). Kontextuálně se jedná o vysoké číslo - počet straníků představuje přibližně 10 % z celkového počtu Švédských Finů. (Arter 2008a: 63).

Stav souvisí také se stranickou disciplínou a určitým typem volebního chování (Arter 2008a:116) a koresponduje také s trendem obecně většího zapojení do politického života na severu Evropy.

1.3.7 Přidružené organizace

Vedle nejvýraznějšího představitele této menšiny v zemi působí také další subjekty, které sdružují švédsky mluvící obyvatele. Mnohé z nich také se SFP ve větší či menší míře spolupracují. Jde například o švédskou literární společnost. (SFP.2015b)

Samotná strana má také několik vlastních přidružených spolků – mládežnickou organizaci, organizaci žen a také seniorskou organizaci. (SFP. 2015b).

1.4 Ålandy

S tématem švédské otázky ve Finsku také úzce souvisí specifický případ, kterým jsou Ålandské ostrovy. Toto území, jako ostatně celé Finsko, bylo po mnoho staletí součástí Švédska, a od roku 1809, kdy bylo území Finska odtrženo od Švédska a následně připojeno k Rusku, prošlo nelehkým vývojem. Po mnohých sporech a navzdory přání samotných, převážně švédských obyvatel ostrovů, však území v roce 1921 připadlo Finsku. Území, na němž však dodnes žije převážně švédská populace, však získalo autonomii. Oblast je tedy řízena převážně vlastním, alandským parlamentem. Zároveň však Ålandané mají garantovaný, alespoň formální, vliv na celostátní dění - na alandský volební okres připadá jeden poslanec ve finském parlamentu⁹ (Åland.ax. 2014)

⁹ Eduskunta

Na území však působí místní politické strany, zcela nezávislé na celostátních finských stranách. Přesto se však právě Švédská lidová strana těší na Ålandských ostrovech nemalé podpoře a sympatiím – Ålandy jsou také součástí jejího volebního programu. (Yle Uutiset. 2014a) Spolupráce s touto stranou pak obvykle pokračuje i po volbách – ålandský poslanec je tradičně zařazen po bok poslanců SFP v parlamentu.

1.4 Typologie strany

1.5.1 Relevance politické strany

Dle Sartoriho (2005) považujeme stranu za relevantní, pokud splňuje několik základních faktorů. Pokud zde nebereme do úvahy strany antisystémové, ale pouze skupinu stran, do které patří SFP, dojdeme k hlavnímu požadavku na relevantní stranu – její koaliční potenciál. Pokud je strana potřebná pro utvoření vládní koalice, nehrají pak v určení její relevance výraznější roli další faktory (například její velikost).

1.5.2 Etnické, regionální a etno-regionální strany

Pokud se snažíme zařadit SFP do konkrétní stranické rodiny, můžeme dospět k několika problémům. V první řadě je problematické samotné názvosloví, na němž neexistuje přesná a pevně určená shoda jak v cizojazyčné, tak ani v české literatuře. Obecně můžeme říci, že existují strany etnické, regionální, etnicko-regionální (případně v českém prostředí také etno-regionální), a dále strany regionalistické a etnicko-regionalistické. Tyto pojmy se v různých publikacích zaměňují či prolínají, a nelehká je také jejich následná klasifikace. V této kapitole se pokusím stručně rozebrat tyto rozdíly, a zaměřím se především na první tři zmíněné skupiny, které se týkají zkoumaného tématu.

1.5.2.1 Etnické strany

Dle některých teorií nepředstavují tyto strany samostatnou kategorii, ale jsou pouze podskupinou další příbuzné skupiny, stran regionálních.

Podle jiných definic (Strmiska, Fiala. 2002:2), můžeme tyto strany dále definovat jako strany výhradně etnických minorit, které zastupují tyto minority a prosazují jejich zájmy. Je zde významné srovnání se zájmovými skupinami – mnohdy není jasně definováno, jakým způsobem je možné tyto subjekty rozlišit. Etnopolitické strany usilují o moc, prostřednictvím níž chtějí následně prosazovat zájmy reprezentované menšiny.

Tyto strany, stejně jako strany regionální, mohou vznášet teritoriální nároky v rámci existujících států. (Strmiska.2005:7)

1.5.2.2. Regionální strany

Dle Strmisky (2005: 8) můžeme regionální strany charakterizovat jako „samostatné, stranicko-politické formace, jejichž ideje a program mají především regionální charakter. Regionální strany podle této definice nejsou celostátní.

Regionální strany mohou, ale nemusí být zároveň i etnické (etnicko-regionální). Výše zmíněné strany Strmiska (2005) uvádí jako podskupinu regionálních stran.

1.5.2.3 Regionalistické strany

Dále uvádí další skupinu stran – tzv. regionalistické strany. Tyto strany se vyznačují separatistickými, autonomistickými tendencemi. (Strmiska, Fiala. 2001:2) Jejich zkoumání tedy není pro téma příliš relevantní.

Obecným východiskem všech těchto teorií je fakt, že tyto strany mají více či méně regionální působnost, na níž zakládají veškeré své další působení. Švédská lidová strana je v tomto ohledu výjimkou, jelikož její působení můžeme zaznamenat na všech úrovních. Vliv na tento stav mají také další faktory – například volební systém. Vzhledem k systému poměrného zastoupení ve Finsku je strana úspěšná i v obvodech, kde není převaha švédskojazyčných voličů. (Klíma.1998:82, Strijbis,Kontarowski.2013:5). Další významnou odlišností SFP je její program – typickým znakem etno-regionální strany je výrazná odlišnost programu od ostatních kompetitivních stran. SFP se naopak zaměřuje na celostátní, celospolečenské problémy, a její programatika je do velké míry shodná s ostatními relevantními politickými stranami.

SFP je výjimkou v mnoha ohledech – ačkoliv ji můžeme označit za etnickou formaci, explicitní a výhradní návaznost na konkrétní území chybí, případně není natolik silná, aby se tato skutečnost stala hlavním faktorem pro zařazení strany v rámci typologie. Strana na jedné straně reprezentuje jasně danou minoritu, ale na druhé straně se nesnaží zasahovat do územních poměrů státu, jakýmkoliv způsobem je měnit. (Kopeček, Hloušek.2005:204)

Obecně můžeme SFP pokládat za etnicko-regionální stranu (Strmiska, Hloušek, Kopeček, Chytilík.2005:258). Tato strana je však do velké míry v daném kontextu ojedinělá a výjimečná, a to především výše zmíněnými faktory.

Stranu také můžeme označit do jisté míry za catch-all party. Tuto funkci plní především pro švédskojazyčné voliče, kteří ji volí mnohdy bez ohledu na své další politické preference. V obecné rovině by se strana touto charakteristikou mohla zaštitit také na základě svého programu, jenž oslovuje široké spektrum voličů. (Arter.2008a:65).

1. 6 Finský stranický systém

Na finský stranický systém můžeme nahlížet z několika hledisek. Jednou z nejvíce užívaných typologií je typologie Giovannioho Sartoriho. Ten ve své knize *Strany a stranické systémy* (2005:174) označuje Finsko jako příklad umírněného pluralismu. Ve druhé polovině 20. století případně také semipolarizovaný multipartismus. Ačkoliv je ve Finsku přítomno více relevantních stran, než je pro existenci umírněného pluralismu obvyklé,¹⁰ Sartori Finsko do této kategorie řadí z následujících důvodů: Ve Finsku neexistují, ani v průběhu 20. století neexistovaly typy stran, které jsou nedílnou součástí systému, který obvykle nazýváme polarizovaný multipartismus. Těmito subjekty jsou tzv. antisystémové strany. Sartori (2005:174) dále poukazuje zejména na neexistenci antisystémové opozice. Na druhé straně však dodává, že *Finsko má třetí největší západní komunistickou stranu, a nízký stupeň mezinárodní autonomie směrem k SSSR.* (Sartori.2005: 174).¹¹

Podle Sartoriho můžeme na jedné straně finský systém považovat za ukázkový případ umírněnosti, na straně druhé jsou však i zde činné odstředivé síly, které činí situaci složitější, a můžeme následně užít termín semipolarizace. (Sartori. 2005:158).

Vývoj poválečného stranického systému Finska můžeme dělit na dvě etapy, přičemž každá z nich má svá, jasně určená specifika. První obdobím je doba do roku 1970.

. David Arter (2009a) podrobněji rozlišuje několik vývojových etap tohoto systému, v nichž můžeme finský stranický systém charakterizovat následujícími způsoby:

- 1. Období 60. let – velké množství politických stran, včetně antisystémových, můžeme dle Sartoriho typologie označit za extrémní multipartismus
- 2. Období od 90. let – dle některých autorů je toto období, stejně jako například ve Francii, definováno jako polarizovaný pluralismus, dle Artera se jde o umírněný multipartismus, což ilustruje například přítomností fungující bipolárními mechanismy (Arter 2008b).

Dle Raunia (2010) je Finsko konsenzuální demokracií. Raunio uvádí některé klíčové prvky, které tuto skutečnost potvrzují, především široké vládní koalice a spolupráci stran napříč pravolevým politickým spektrem.

¹⁰ Na druhé straně však není zcela jasné, kolik stran je pro tento typ pluralismu „obvyklé.“ Sám Sartori tento počet udává ne zcela určitě na hodnotě „*kolem pěti (nebo šesti) stran.*“ (Sartori. 2005: 136)

¹¹ Tato situace byla pochopitelně aktuální v době vzniku Sartoriho knihy

Důležitým prvkem finského stranického systému je rozdělení země dle tzv. cleaveages. V zemi jsou přítomny zejména dvě z těchto dělících linií – jednak tradiční pravo-levá která je však částečně oslabena silnou přítomností konsenzu, a také jazyková linie, jež je běžně označována za typický případ centrum vs. periferie. Tento vztah měl ve Finsku také důležitý historický vývoj a kontext. Švédové byli po dlouhou dobu na finském území považováni za elitní část obyvatelstva. Dodnes můžeme jedno z „center“ nalézt v hlavním městě Helsinkách. (Arter 2008a:30)¹²

Na druhé straně zde, ale, nešlo o rozdělení striktně národnostní, jako spíše ideologické – v době vzniku historicky prvních relevantních finských stran (především Finské a Švédské) byl podíl vzdělané vrstvy obyvatelstva rozdělen mezi jak finsky mluvící obyvatelstvo, tak švédskou část, ale také mezi přistěhovalci, kteří se následně politicky identifikovali s jednou či druhou stranou. (Jutikkala, Pirinen. 1996:330).

Dnes je situace mezi těmito dvěma skupinami, tedy finskou majoritou a švédskou minoritou, téměř vyrovnaný. Podle socio-ekonomických statistik finsky i švédsky mluvící obyvatelstvo vykazuje prakticky totožné výsledky ve všech ukazatelích.

2. Analytická část

2.1 Hlavní témata současnosti

V této části práce se budu zabývat několika faktory, na základě kterých budu hodnotit zjištěná fakta, a především se budu snažit ověřit předložené hypotézy a platnosti jednotlivých proměnných.

Pro účely této části práce vycházím především z dat, získaných z odborné literatury, a zároveň z aktuálních statistických údajů a informací.

Současná Švédská lidová strana se nachází v nepochybně jiné situaci, než v jaké se nacházela v přechozích obdobích. Mým cílem je zjistit, jakým způsobem se tyto změny projevují, co je jejich příčinou, a také zda existuje spojitost mezi aktuálními problémy a situacemi, s jakými se strana musela potýkat v minulosti.

¹² Není bez zajímavosti, že se samotné Helsinky staly hlavním městem až v roce (...). Do té doby bylo po staletí hlavním městem historicky švédské město Turku.

2.1.2 Oponenti SFP, témata sporu

V této kapitole představím hlavní oponenty Švédské lidové strany, a to především, v jí přirozeném, politickém prostředí. Specifikem finského stranického systému je, navzdory jeho klasifikaci jako umírněného pluralismu, poměrně velké množství relevantních, kompetitivních stran. Všechny tyto strany přirozeně představují konkurenci pro SPF. Výrazně programově odlišná je především strana Práví Finové (Perussuomalaiset, PS) kterou se budu zabývat podrobněji. V první řadě se zaměřím na hlavní problémy, které mezi dvěma stranami panují.

2.1.2.1 Hlavní témata sporu

Za hlavní problémy, jejichž aktéry jsou SFP, a na druhé straně její političtí odpůrci, můžeme v současné době označit dvě témata. Obě jsou zmíněna v aktuálním programu strany, a patří k jejím klíčovým cílům, které prosazuje dlouhodobě.

2.1.2.1.1 Postavení švédského jazyka v zemi

První otázkou je problematika jazyka. Tato otázka je vysoce reflektovaná během několika posledních let. Do popředí se dostala především díky iniciativě strany Právých Finů, a dále dalších stran a sdružení.

Pro Švédskou lidovou stranu se jedná o jeden z klíčových pilířů programu, který se jí zatím v dosavadních vládách, na kterých se podílela, dařilo aktivním způsobem plnit.

V současné době se tato problematika řídí zákonem z roku 1968 (PS. 2015).

Významnou změnou, a možným náznakem budoucích výraznějších změn v dané situaci, se stal zákon z roku 2000, kdy byla zrušena povinná výuka švédského jazyka na středních školách, a tedy i povinnost skládat z jazyka finský ekvivalent maturitní zkoušky. Nadále tedy zůstává v platnosti pouze nařízení učit švédštinu v posledních třech ročnících základní školy, a v případě vysokoškolských studentů jednotná zkouška, ověřující základní znalost druhého úředního jazyka.¹³

Podle zprávy Evropské rady byl, a stále je, současný status švédštiny na finském území do jisté míry v ohrožení. K tomuto závěru vedlo několik dostupných faktů. Autoři zprávy svá tvrzení zakládali především na stavu užívání jazyka na oficiální úrovni – tzn. na úřadech, vládní úrovni a podobě. (Council of Europe, 2012). Tato skutečnost byla tedy také součástí předvolební kampaně v roce 2011 – zejména Práví Finové poukazovali na tato data, a prosazovali tak zrušení povinnosti učení studia švédštiny jako druhého jazyka po mateřské finštině.

S tím souvisela také otázka jazyka druhé nejpočetnější finské minority – Rusů. Ačkoliv se tato situace týká pouze přibližně 1 % obyvatel, zejména v některých oblastech Finska začala ruština v posledních letech nabývat na významu (Council of Europe. 2012).

Význam jazyka v současnosti, argumenty pro a proti zachování

Zastánci zachování současného stavu poukazují zejména na tyto důvody:

- Možnost příslušníků obou národností komunikovat ve svém rodném jazyce, a to na všech úrovních
- Vyšší konkurenceschopnost při znalosti jazyka
- Přímý odkaz na severskou kulturu, spolupráce se skandinávskými státy (SFP. 2015).

¹³ Základní podmínka pro práci v jakémkoliv sektoru státní správy

Argumenty odpůrců švédštiny jako povinného jazyka

- Pro konkurenceschopnost a dobré podmínky na domácím i světovém trhu práce je zapotřebí znalost především světově rozšířených jazyků, mezi které švédština nepatří
- Ve Finsku platí povinnost vyučovat na školách dva cizí jazyky – společně s angličtinou¹⁴, kterou volí za svůj další jazyk největší množství Finů (Statistics Finland, 2014a, 2013b)
- Počet výhradně švédských rodin v zemi dlouhodobě klesá (Statistics Finland, 2014b), převážná část těchto obyvatel ovládá finštinu – znalost tohoto jazyka není tedy nutná u všech absolventů univerzit a budoucích možných zaměstnanců úřadů.

Postoj veřejnosti k otázce

V posledním dostupném průzkumu veřejného mínění se v této otázce vyjádřilo 63 % obyvatel proti povinnosti výuky švédštiny jako druhého jazyka. Přesněji požadují, aby výuka tohoto jazyka byla dobrovolná. (Yle.2013a)

Obecně můžeme otázku švédského jazyka a veřejného mínění v této oblasti rozdělit na dvě části. Jednou otázkou je zda si finská veřejnost přeje kompletní zrušení švédštiny jako druhého úředního jazyka. Výsledky těchto průzkumů jsou obvykle jednoznačné – počet příznivců finštiny jako jediného úředního jazyka se dlouhodobě pohybuje kolem 25 % respondentů. Zbylé tři čtvrtiny se domnívají, že by současný stav měl být zachován (Helsingin Sanomat.2013).

Značně odlišná situace nastane, ptá-li se průzkum na povinnost výuky švédštiny jako druhého jazyka na finských školách. Tyto průzkumy probíhají pravidelně, a výsledky jsou prakticky neměnné – více než 60 % obyvatel je pro zrušení této povinnosti.

Tabulka 2

¹⁴ Prakticky nepostradatelnou, z důvodu velkého množství studijních materiálů v tomto jazyce, zejména v případě vysokoškolského studia

Rok	Procento respondentů
1991	66 %
1997	72 %
1999	71 %
2001	67 %
2003	67 %
2007	63 %
2013	63 %

Zdroj:

http://yle.fi/uutiset/yli_60_prosenttia_suomalaisista_haluaa_ruotsin_kielen_vapaavalintaiseksi_kouluaineeksi/6792707

Zkoumání této problematiky, a s tím související průzkumy probíhají také na akademické půdě, a to na švédské straně – studie švédskojazyčné univerzity v Turku v roce 2014 ukázala, že švédština by měla být volitelným jazykem podle 74 % dotazovaných.

Finský deník Yle v roce 2013 zveřejnil také průzkum, týkající se názoru pedagogů na tuto problematiku. Mnoho z nich vyjádřilo obavy, že v současné době aktivně prosazovaná změna přinese potíže v podobě menší vzdělanosti obyvatelstva. (Yle.2013).

Pokud se zaměříme na příznivce politických stran, nalezneme příznivce nepovinné výuky švédštiny prakticky v rámci celého politického spektra, s výjimkou voličů SFP a Zelených. (Yle.2014).

Průzkum se uskutečnil v témže roce také mezi finskými poslanci. Z celkových 200 poslanců se 96 vyjádřilo proti povinnosti výuky švédštiny, 97 zastávalo opačný názor a hlasovali pro zachování současného stavu (Spiegel. 2014)

2.1.2.1.2 Imigrační politika

Druhým bodem, o němž v současnosti probíhá ve Finsku veřejná debata, je otázka imigrace. Téma je významným bodem programu obou stran. Švédská lidová strana

zastává názor, že imigrace do země je jednoznačným přínosem, na což mají Práví Finové, kteří svůj politický program staví na nacionalistickém smýšlení, zcela opačný názor. (SFP 2015a, PS 2015a).

2.2 Oponenti

V následující kapitole blíže představím a rozeberu nejvýraznější politické a názorové oponenty strany. Budu se zabývat jejich původem, současnou pozicí a především jejich názory a argumenty, které vedou ke sporům se SFP.

2.2.1 Práví Finové

Práví Finové jsou v současné době výrazným hráčem na poli finské politiky. Od roku 1995, kdy strana vznikla, prošla vývojem, který vyústil až v její současné, významné postavení na, zejména domácí, politické scéně.

2.2.1.1 Vznik politické strany

Současná strana Práví Finové, vedená Timem Soinim, vznikla v roce 1995 transformací Finské strany venkova (SMP). Tato strana byla, dle svého nejvýraznějšího a dlouholetého představitele Veikka Vennama, stranou „zapomenutých lidí.“ Toto označení platí jak pro tehdejší, „maloroľnickou“ vrstvu voličů SMP, tak je také do jisté míry shodná s klasifikací dnešního elektorátu Pravých Finů. (Brunclík, Havlík, Pinková, 194, Arter 2008b). Tuto skupinu označuje dále Arter (2011:1290, 2008b) jako voliče především z venkovského prostředí. Voliče Pravých Finů však nalezneme mezi obyvateli jak venkova, tak i velkých měst, včetně nezanedbatelné podpory v hlavním

městě. Při parlamentních volbách strana získala hlas více než 550 000 oprávněných voličů. (Statistics Finland.2015d).

2.2.1.2 Současnost strany

Praví Finové jsou ovšem, přes své zjevné historické předchůdce, na finské politické scéně stále velmi novou stranou, formálně založenou v roce 1995. Od té doby strana dosáhla nemalých úspěchů. Praví Finové se účastnili dosud pěti volebních klání na celostátní úrovni, přičemž dokázali své zisky navýšit během velmi krátké doby velmi výrazným způsobem.

Současným předsedou strany je Timo Soini, který v roce 1997 nahradil prvního předsedu, jímž byl Raimo Vistbacka.

S otázkou vzestupu pravých Finů, respektive se zaměřením jejich elektorátu, přichází také další fenomén finské politické scény. Ve Finsku, stejně jako v ostatních severských státech, mají tradičně vysokou voličskou podporu levicové strany. Společně s vzestupem Pravých Finů, kteří tvoří opačnou část politického spektra, a především s jejich stále rostoucí popularitou a následně přicházejícími volebními úspěchy, přichází logicky pro ostatní, tradiční strany, problém s úbytkem elektorátu. Podstatnou otázkou je, které strany přicházejí o voliče v největší míře. Někteří političtí analytici a komentátoři, například Westinen (Helsinki Times. 2015a), současným levicovým stranám vyčítají nedostatečnou vizi v sociální oblasti a u skupin obyvatelstva s nižšími příjmy. Toto místo pak do jisté míry zaujímají právě Praví Finové, kteří svou silnou rétorikou a vyhraněným programem osloví nemalou část těchto voličů.

Tabulka 2

Rok	Podíl získaných hlasů	Počet získaných křesel
1999	0,99 %	1
2003	1,57 %	3
2007	4,05 %	5
2011	19,05 %	39
2015	17,65 %	38

Zdroj: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/evaa_2015_2015-04-30_tau_002_en.html

2.2.1.3 Volební program Pravých Finů

Program strany je velmi komplexní a zahrnuje všechny klíčové otázky. Podle mnohých je program výrazným způsobem populisticky laděný.

Program pro volby v roce 2015 je rozdělen do několika samostatných kapitol, přičemž se strana zaměřuje především na pět hlavních pilířů (PS.2015a):

- Změna v hospodaření s veřejnými financemi
- Zvýšení výdajů v oblasti obrany a bezpečnosti státu¹⁵
- Kvalitní systém služeb a důraz na sociální zabezpečení, především pro finské občany¹⁶
- Změny v daňovém systému, podpora podnikání
- Snížení byrokratické zátěže

Vedle těchto hlavních bodů se strana zaměřuje na další oblasti. Velkou část programu strany tvoří otázka jazyka. Ačkoliv strana zatím nevyjádřila explicitní snahu zrušení švédštiny jako úředního jazyka země, všechny ostatní součásti tohoto programového bodu vedou k výraznému omezení užívání jazyka.

Program pravých Finů v otázce finštiny:

- Podpora finštiny jako světového jazyka oproti v současnosti preferované angličtině
- Rovnoprávnost finštiny s ostatními jazyky (švédština, norština, dánština) na úrovni severoevropských jednání
- Zrušení povinnosti studia švédštiny jako druhého jazyka po finštině (možnost výběru z více jazyků již od základní školy), s tím související změna ústavy

¹⁵ Včetně vypracování nezávislých studií ohledně členství v NATO

¹⁶ Zde je jasně patrná zmíněná populistická rétorika strany – doslova v programu uvádí například větu „*Nejsme tu proto, abychom byli sociálních a zdravotním centrem pro celý svět.*“ (The Main Concerns. 2015)

- Snížení nákladů souvisejících s dvojjazyčným systémem¹⁷
- Postupný přechod z dvojjazyčné společnosti na výhradně finskojazyčnou
- Ochrana minoritních jazyků, užívaných na finském území – zejména karelského jazyka a sámských (laponských) jazyků

Volební výsledky strany v posledních letech ukazují, že je nutné tuto stranu počítat do relevantních stran. Je v současné době více než aktuální otázkou vlastní typologie této strany. Strana má bezpochyby vyděračský potenciál. V současné době je však stále více aktuální možnosti přesunu této strany do skupiny stran s koaličním potenciálem. (Sartori.2005:52) Strana je tedy jednoznačně relevantním aktérem.

2.2.2 Ostatní oponenti v otázce švédského jazyka

V úvodu této kapitoly je vhodné krátce zmínit náhled ostatních politických stran na problematiku. Dále zmíním některé politické spolky, jakými jsou například mládežnické organizace, a také ostatní organizace a skupiny, které se ve zmíněném případě aktivně angažují.

2.2.2.1 Ostatní politické strany

Postoj většiny ostatních politických stran k otázce využívání jazyků můžeme považovat, dle jejich dosavadních programů, za víceméně neutrální.

V současné době se i tato otázka začíná měnit. Na stranu Pravých Finů se již dříve přidala mládežnická organizace Národní koaliční strany (Kookomusnuoret.2013). Bude nepochybně zajímavé sledovat budoucí vývoj v této problematice, zejména, zda začnou politické strany měnit svůj postoj k problematice.

2.2.3 Organizace a spolky

¹⁷ Například důraz na omezení nutných překladů do švédštiny v obcích s minimálním podílem švédskojazyčných obyvatel.

Kromě všech zmíněných politických aktérů existují v zemi další skupiny, které se v problematice aktivním způsobem pohybují.

Nejvýraznějšími z těchto organizací jsou například *Vappa Kielivalinta*¹⁸ a *Suomalaisuuden litto*.¹⁹

Vappa Kielivalinta je nejvýraznější finskou organizací tohoto druhu, pro kterou je zavedení možnosti volby druhého jazyka hlavním tématem a cílem. Společnost byla založena v roce 2007. K jejím hlavním argumentům patří tvrzení, že Finsko je multikulturní a vícejazyčnou společností, ve které je znalost cizích jazyků jedním z klíčových předpokladů úspěchu. Je podle ní proto nezbytné, aby byl výběr tohoto jazyka zcela otevřený a dobrovolný (Vappa Kielivalinta. 2008).

Suomalaisuuden litto je tradiční organizace založena v roce 1906, tedy ve stejném roce, v němž vznikla i SFP. Důvodem pro její vznik bylo posílení národního cítění a hrdosti Finů, a především kultivace jazykové kultury. Organizace byla po celou dobu své existence významným propagátorem finské kultury, jazyka a mnohokrát přispěla k jejich rozvoji. Za nejvýraznější výsledky práce této organizace jsou považovány například aktivity ve 30. letech 20. století, kdy došlo k masivním hromadným změnám příjmení obyvatelstva, kdy se tato změna dotkla přibližně 200 000 obyvatel. V současné době organizace pokračuje ve své práci, především v oblasti propagace finské kultury ve Finsku i v zahraničí, poradenské činnosti a podobně. Hlavní činností v současné době jsou především snahy o zcela volnou možnost výběru studia druhého jazyka (Suomalaisuuden Litto. 2015)

Tyto organizace, ve spolupráci s dalšími aktéry, jako je mládežnická organizace Právých Finů, vyvíjejí snahu o zrušení povinnosti výuky švédského jazyka na školách. Jednou z aktivit těchto iniciativ byla také organizace internetové petice na podporu tohoto požadavku. Petici podepsalo více než 60 000 respondentů. (Kansalaisaloite. 2013). Petice byla následně odeslána do parlamentu, ten však dosud všechny podobné snahy zamítl.

¹⁸ česky Svobodná volba jazyka

¹⁹ Česky Asociace finské kultury a identity

2. 3 Situace SFP po volbách v roce 2011

Tabulka 3

Výsledky voleb 2011

Strana	Výsledek
Národní koaliční strana (KOK)	20,4 %
Sociální demokracie (SPD)	19,1 %
Praví Finové (PS)	19,1 %
Finský střed (KESK)	15,8 %
Levicová aliance (VAS)	8,1 %
Zelená Liga (VIHR)	7,3 %
Švédská lidová strana (SFP)	4,3 %
Křesťanská demokratická strana (KD)	4,0 %

Zdroj: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/evaa_2015_2015-04-30_tau_002_en.html

Švédská lidová strana se po volbách v roce 2011 stala součástí široké vládní koalice, utvořené celkem šesti z osmi parlamentních stran. Mohla tak, stejně jako v předchozích vládách, prosazovat svůj politický program.

Hlavní cíle SFP ve vládě Jyrkiho Katainena:

V úvodu programového prohlášení vlády nalezneme větu, že „*Statut Finska jako bilingvní je zároveň jeho silou a zdrojem.*“ (Finnish Government.2011).

Strany dále konstatují nutnost blízké spolupráce mezi oběma zeměmi²⁰, pokračování ve sbližování na základě dohod z Hamenlinny, a také upevnit dosavadní postavení finštiny a švédštiny v obou zemích. Program dále uvádí význam švédštiny v armádě. (Finnish Government. 2011).

Aktuálně platné programové prohlášení vlády Alexandra Stubba vychází z výše zmíněného Katainenova programu, a jejich cíle jsou ve všech hlavních bodech shodné. (Finnish Government. 2014).

Mezi témata, se kterými strana vystupovala v médiích, se řadí zejména aktuální otázky spojené s bezpečností země, například s možným vstupem do NATO. Předseda strany Haglund se opakovaně vyjadřoval také s situací ohledně možného ohrožení bezpečnosti ze strany sousedního Ruska.

2.3.1 Další aktuální působení strany v politice

Švédská lidová strana participuje na moci na všech úrovních. Kromě zmíněné a v této práci primárně zkoumané parlamentní účasti se jedná o tyto volby:

2.3.1.1 Komunální úroveň

Strana se pochopitelně angažuje i na této úrovni. Komunální volby se ve Finsku konají každé čtyři roky, zatím poslední proběhly na podzim roku 2012. Strana v celostátním měřítku dosáhla srovnatelného úspěchu, jaký je pro ni běžný při ostatních typech voleb – volební výsledek činil 4, 7 %. Zajímavé je ovšem srovnání jednotlivých regionů, kde strana nasadila své kandidáty. V některých regionech, zejména na severu země, strana vůbec nekandidovala, v jiných získala minimální počet hlasů. (Statistics Finland.2012)

Největší podporu naopak strana získala v regionu Vaasa na západě země, tradičním centru švédsky hovořících obyvatel. Strana zde získala 20 % hlasů, čímž se stala druhou nejsilnější stranou v tomto regionu. (Statistics Finland.2012).

²⁰ Finskem a Švédskem

Na příkladu komunálních voleb je tedy nejvíce patrný regionální rozměr strany, který se projevuje v rámci výrazně odlišných volebních výsledků v regionech.

2.3.1.2 Evropský parlament

První volby do Evropského parlamentu se ve Finsku konaly v roce 1996, tedy v následujícím roce po vstupu země do EU.²¹ Ve volbách kandidovaly všechny tradiční finské strany, tedy strany vládní koalice i opozice, a také některé menší strany. Švédská lidová strana hned v těchto prvních volbách zaznamenala úspěch, získala jeden mandát z celkových 16. První zvolenou zástupkyní SFP se stala Elisabeth Rehn. (European Parliament.1996)

Delegace těchto kandidátů proběhla současně se vstupem země do Evropské unie. (European Parliament1996).

V prozatím posledních evropských volbách, konaných v květnu 2014, si strana udržela svůj jeden mandát, který ve volbách obhajovala. Přes to, že se straně nepodařilo získat mandát, dá se tento volební výsledek považovat za úspěch – oproti minulým volbám se zvýšil jak počet voličů, tak jejich procentní zastoupení. (Statistics Finland2014c).

2.3.1.3 Volba prezidenta

Prezident Finské republiky je volen přímo na dobu šesti let. Tento stav trvá od roku 1988, do té doby byl prezident volen nepřímo parlamentem. Přestože v novodobé historii Finska²² nebyl nikdy prezidentem zvolen kandidát SFP,²³ byli její zástupci častými účastníky těchto voleb. Nejvýraznějšího úspěchu dosáhl kandidát strany ve volbách v roce 1994, kdy se kandidátka SFP Elisabeth Rehn dostala do druhého kola volby, kde byla následně poražena sociálním demokratem Marttim Ahtisaarim.²⁴

²¹ Finsko vstoupilo do EU 1. května 1995, společně se Švédskem a Rakouskem

²² Respektive od vzniku prezidentského úřadu v roce 1919

²³ Několikrát byl však zvolen prezidentem politik se švédským původem

²⁴ Rozdíl ve výsledcích druhého kola byl poměrně těsný – 53,9 % ku 46,1 %.

2. 4 Švédská lidová strana před volbami 2015

Program pro volby v roce 2015 se výrazným způsobem neliší od předchozího směřování strany. SFP klade důraz na liberální hodnoty, sociální spravedlnost a rovnoprávnost, otázky životního prostředí.

Její program je do velké míry komplexní, zahrnuje všechny významné otázky, například oblast ekonomiky, sociálních otázek, zaměstnanosti nebo lidských práv.

2.4.1 Klíčové programové body (SFP.2015a)

Postavení švédského jazyka – strana prosazuje zachování stávající situace, kdy jsou oba jazyky, jak finština, tak švédština, úředními jazyky země. Jazyk také explicitně podporují v některých bodech svého politického programu – cílem strany je například podpora švédsky hovořících zaměstnanců či právo na denní péči²⁵ v mateřském jazyce.

Evropská unie – strana se aktivně podílí na politice v rámci Evropské unie. Její člen zasedá v evropském parlamentu, kde je strana dále součástí Evropské politické strany ALDE, ve které aktivně pracuje. Součástí programu strany je explicitní snaha o větší soudržnost Evropy, a následnou užší spolupráci v rámci globalizovaného světa. (ALDE.2014)

Nordická spolupráce – aktivní prosazování společné politiky nejen v rámci zmíněné evropské unie, ale také na úrovni blízké spolupráce severských zemí. Prosazuje také jednotný postoj severských zemí v rámci Evropské unie. Důkazem této spolupráce je například i společný novinový článek o potřebě této hlubší spolupráce v rámci EU, zveřejněný v roce 1998 společně s několika dalšími liberálními severskými politickými stranami. (Arter. 2008: 310)²⁶

Postoj k NATO – strana je obecně otevřená jakékoliv mezinárodní spolupráci, včetně pozitivního přístupu k Severoatlantické alianci. Součástí programu strany je zřízení

²⁵ Finsky Päiväkoti, zařízení pro předškolní děti

²⁶ Švédští liberálové a Dánští liberálové (Venstre)

parlamentní komise, která bude o tomto tématu jednat. Další kroky (například vypsání referenda) strana v současnosti nepovažuje za aktuální.²⁷

Některé další významné body programu (SFP.2015a):

- Změna ústavy ohledně volby prezidenta (vypuštění povinnosti kandidáta mít za místo narození Finsko)
- Podpora rodiny, zajištění kvalitní péče pro děti, politiky bydlení se zaměřením na společné soužití rodinných příslušníků
- Šetrná energetická politika, důraz na obnovitelné zdroje, snižování emisí
- Ochrana zvířat
- Důraz na lidská práva – podpora rovnoprávnosti, aktivní politika proti diskriminaci a rasismu, podpora integrace znevýhodněných skupin obyvatel
- Zavedení genderových kvót (40 % žen)
- Podpora malých a středních podnikatelů
- Podpora imigrace – SFP tímto způsobem reaguje na stárnutí populace – snaží se získat pozici nejvíce pro-imigrantské strany a získat novou kvalifikovanou pracovní sílu²⁸

2.5 Situace po volbách v roce 2015

Tabulka 4

Výsledky voleb 2015

²⁷ Video <http://areena.yle.fi/1-2691653>

²⁸ <http://areena.yle.fi/1-2691653>

Strana	Výsledek
Finský střed (KESK)	21,1 %
Praví Finové (PS)	17,7 %
Národní koaliční strana (KOK)	18,2 %
Sociální demokracie (SPD)	16,5 %
Zelená liga (VIHR)	8,5 %
Levicová aliance (VAS)	7,1 %
Švédská lidová strana (SFP)	4,9 %
Křesťanská demokratická strana (KD)	3,5 %

Zdroj: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/evaa_2015_2015-04-30_tau_002_en.html

19. dubna 2015 se uskutečnily řádné volby do finského parlamentu. V těchto volbách došlo oproti situaci po předchozích volbách k několika zásadním změnám. Na pozici nejsilnější strany se po čtyřech letech v opozici vrátila strana Finský střed. Následovala jí strana Pravých Finů, která tím také posílila svou pozici. Zbylé pozice obsadily tradiční finské strany – Konzervativní strana a sociální demokracie.

Zajímavým faktorem jsou také výsledky strany v jednotlivých volebních obvodech.²⁹ Praví Finové vyhráli volby v jednom volebním obvodu – v oblasti Satakunta na jihozápadě země. Naopak SFP, která si udržela svou stabilní, téměř pětiprocentní

²⁹ Ve volbách v roce 2015 byl poprvé využit nový systém rozdělení země, zaveden volební reformou v roce 2014

voličskou podporu, zaznamenala alespoň dílčí úspěchy především v regionu hlavního města.

Pro další vývoj budou klíčová především jednání o podobě nové vládní koalice. V této oblasti se dá hovořit do jisté míry o převratném vývoji situace. Podle dostupných výsledků je v současné době možné vytvořit koalici bez účasti Švédské lidové strany.

V současné době probíhají jednání o koalici mezi třemi nejsilnějšími stranami, vzešlými z voleb – Finským středem, Národní koaliční stranou a Pravými Finy, Ačkoliv na počátku povolebních vyjednávání byly možné všechny varianty povolebního uspořádání, a někteří komentátoři (Helsinki Times.2015) nevyklučovali ani možnost takové spolupráce mezi SFP a Pravými Finy, tyto predikce se nakonec nepotvrdily. I přesto tento vývoj můžeme pokládat za překvapivý. Lídr vítězné strany a pravděpodobný budoucí premiér země, Juha Sipilä, dal v dosavadních jednáních přednost pravicové koalici před druhou možnou variantou, tedy spoluprací s poslední velkou stranou – sociálními demokraty.

Proběhlé volby také prokázaly, že voličská základna strany je víceméně neměnná. Strana získala celkem 9 poslaneckých mandátů, což je stejný počet, jako při minulých volbách.

Ačkoliv se zastoupení strany v parlamentu nezměnilo, je zajímavé sledovat procentní zisky strany, potažmo ostatních vládních stran, v porovnání s volbami konanými v roce 2011. Zatímco ostatní, zejména velké vládní strany, čekal pokles voličské přízně, elektorát SFP zaznamenal opačnou tendenci. Srovnatelnou situace můžeme sledovat dále pouze v případě Zelené Ligy, která dokonce získala o pět křesel více, než v předchozích volbách.³⁰

Závěr

³⁰ Situace této strany je však do jisté míry odlišná – v roce 2014 opustila vládní koalici, a v současné době tedy, na rozdíl od SFP, na vládní úrovni nepůsobí.

Cílem práce bylo zjistit, jaké faktory mají vliv na současný dlouhodobý pokles volebních výsledků Švédské lidové strany, a jakým způsobem je následně ovlivněno její postavení a vliv na politiku země. Při shrnutí těchto závěrů považuji za klíčové, rozdělit a samostatně zkoumat právě tyto dvě proměnné.

Je zřejmé, že vliv Švédské lidové strany Finska v zemi vykazuje dlouhodobě sestupnou tendenci.

První ze zkoumaných případů je volební podpora Švédské lidové strany. Již v úvodu jsem stanovila výzkumnou otázku, ze které explicitně vyplývá, že tato podpora v současné době konstantním způsobem klesá. Domnívám se, že tuto skutečnost můžeme odůvodnit snižujícím se počtem obyvatel, jejichž úředním jazykem je švédština. K tomuto závěru jsem dospěla za použití zejména údajů finského statistického úřadu a odborných publikací, zabývajících se problematikou švédské menšiny v zemi. Tyto údaje prokázaly, že:

- (i) Počet švédských obyvatel ve Finsku od počátku 20. století soustavně klesá
- (ii) Elektorát SFP tvoří téměř výhradně tito švédsky hovořící obyvatelé.

Mezi těmito dvěma tvrzeními je patrná explicitní spojitost, která mě vede k tomuto závěru.

Druhým, složitějším tématem této práce, bylo zkoumání změny postavení této politické strany jejího vlivu na politické dění v zemi. U této problematiky jsem ověřovala hypotézu, která implikovala tvrzení, že pokles vlivu této strany je následkem opětovného rozvoje nacionalismu, a případně také konfliktu ve společnosti na základě linie centrum/periferie, jako tomu bylo v minulosti.

Za podstatné zde považuji zodpovězení otázky, zda a do jaké míry k tomuto jevu, tedy poklesu reálného vlivu strany, dochází. Z výše uvedeného vyplývá, že k poklesu skutečně dochází, a to zejména v posledních měsících.

Finská politická scéna v posledních letech prochází několika změnami. Jde například o zrušení výsadního postavení politické strany Finský střed, která vítězila ve volbách prakticky po celou dobu 90. let. Dalším nastupujícím trendem je neustále se zvyšující popularita politické strany Práví Finové.

Práví Finové jsou bezesporu fenoménem současné finské politické scény. Této straně se jako jediné podařilo výrazněji prosadit, v systému, jenž je ve všech ostatních ohledech

velmi stabilní a neměnný po dobu posledních několika desítek let. Strana, ačkoliv ve své dosavadní historii zatím pouze z opozičních lavic, čím dál více promlouvá do finské, a částečně i do evropské politiky.

Její voliči mají pro svůj výběr mnoho odlišných důvodů. Je jím především jasný, zčásti populisticky laděný program, který má potenciál zaujmout a získat velké množství příznivců, a především potencionálních voličů.

Praví Finové mají v současné době, byť nepřímo, největší vliv na tuto situaci. Ve Finsku po velmi dlouhou dobu existoval v rámci stranického systému stav, kdy byla pozice nejsilnějších stran rozdělena mezi tři stabilní součásti finského systému – SDP, Kookomus a KESK. Během několika málo minulých let se právě tato situace zcela změnila - na politické scéně Finska nalezneme v současné době čtyři hlavní aktéry – kromě výše zmíněných nově také Pravé Finy. Ačkoliv zde nelze hovořit explicitně o změně stranického systému jako takového, etablování Pravých Finů jako čtvrté silné formace můžeme považovat za faktor, který bude mít výrazný vliv na další politický vývoj.

Dalším, souvisejícím faktorem, je jistá změna politického prostředí a způsobu tvorby koalic. Od poloviny 90. let můžeme ve Finsku sledovat tradici tzv. duhových koalic. Tyto koalice nejen umožnily společné vládnutí stranám z opačných pólů politického spektra (především sociálním demokratům společně s konzervativci), ale také větší možnost participace malých stran, jež byly pro plynulý chod systému nezbytné.

V současné době dochází k pozvolné změně tohoto stavu, což bylo možné pozorovat také v prozatím posledním volebním období. Ačkoliv zatím poslední vládní koalice premiéra Jyrkiho Katainena³¹ byla složena ze šesti stran, a pouze dvě zvolené strany tvořily opozici, situace v koalici (stále častější neshody na zásadních politických tématech) vedla k opuštění této koalice dvěma menšími stranami, Zelenou ligou a Levicovou aliancí. Vládní koalice pokračovala po zbytek období za účasti čtyř stran (KOK, SDP, KD, SFP), navzdory reálné hrozbě možných předčasných voleb. (Helsinki Times.2014)

³¹ V roce 2014 nahrazeného novým předsedou Konzervativců Alexandrem Stubbem.

Švédská lidová strana je nepochybně zcela legitimní, nedílnou součástí finského stranického systému. Pro většinu hlavních politických aktérů je také spolehlivým politickým partnerem. Tato skutečnost je zapříčiněna několika faktory. Prvním je její stabilní, liberální program, který stranu řadí do středu pravolevého politického spektra, což samo o sobě udává potencionální výhodnou pozici pro vyjednávání. Pozici strany, která vyplývá z tohoto postavení, jasně potvrdila její účast na více než dvou třetinách dosavadních vlád v historii samostatného Finska.

Strana získává podporu svých voličů z mnoha důvodů – jedním z nich může být i fakt, že je, především svým programem a politikou, velmi otevřená menšinám, jejichž členové ji pak mohou považovat za vhodnou alternativu k ostatním politickým stranám.

Nyní je strana ve zcela nové, opačné situaci. Současná povolební vyjednávání ukončila její dlouhá léta neměnnou situaci, kdy byla součástí vládních koalic.

Do jisté míry překvapivě pak může působit fakt, že ačkoliv reálný vliv strany dlouhodobě stagnuje, či v některých ohledech přímo klesá, volební výsledky strany v takřka všech typech voleb, mírně stouply.³²

Současný vývoj s největší pravděpodobností povede k dalšímu oslabení postavení a vlivu Švédské lidové strany.

Na druhé straně je však málo pravděpodobné, že by strana výraznějším způsobem začala ztrácet voličskou podporu, či by dokonce zmizela z finské politické scény. Otázka jejího dalšího vládního zapojení bude záležet na mnoha faktorech, a není vyloučeno pokračování její časté participace na vládě. S největší pravděpodobností však právě v těchto dnech definitivně končí doba, kdy byl tento stav téměř samozřejmostí.

Seznam použité literatury a zdrojů:

Přehledové publikace

JUTIKKALA, Eino; PIRINEN, Kauko. *A history of Finland*. Weilin+ Gs, 1984.

³² Ačkoliv tento, spíše marginální jev, nikdy nezpůsobil reálnou změnu poměrů v počtu získaných mandátů

Monografie

- ARTER, David. *Scandinavian politics today*. Manchester University Press, 1999.
- BRUNCLÍK, Miloš; HAVLÍK, V.; PINKOVÁ, A. Skandinávie. Proměny politiky v severských zemích, Praha. 2011.
- EPSTEIN, Leon D. *Political parties in Western democracies*. Transaction Publishers, 1967.
- HLOUŠEK, Vít; KOPEČEK, Lubomír. Politické strany-Původ, ideologie a transformace politických stran v západní a střední Evropě. Grada Publishing as, 2010.
- KLÍMA, Michal. Volby a politické strany v moderních demokraciích. Radix, 2003.
- JUSSILA, Osmo; HENTILÄ, Seppo; NEVAKIVI, Jukka. *Suomen poliittinen historia*. WSOY, 1995.
- NOVÁK, Miroslav; BROKL, Lubomír. *Úvod do studia politiky*. Sociologické nakladatelství (SLON), 2011.
- SARTORI, Giovanni. Strany a stranické systémy. *Schéma pro analýzu*, 2005.
- STRMISKA, Maxmilián, et al. Politické strany moderní Evropy. Analýza stranicko-politických systémů. Portál, 2005.
- STRMISKA, Maxmilián, et al. Regionální strany, stranické systémy a teritoriálně-politický pluralismus. Pojetí a typologie evropských regionálních stran a regionálních stranických soustav. Anton Pasienska, 2005.
- SUNDBERG, Jan; BERGLUND, Sten (ed.). *Finnish democracy*. Finnish Political Science Association, 1990.
- WÆVER, Ole; HANSEN, Lene. European Integration and National Identity. *The challenge of the Nordic States*, 2000.
- ZETTERBERG, Seppo. *Finland after 1917*. Otava. Helsinki 1991

Články

ARTER, David. Analysing 'Successor Parties': The Case of the True Finns. *West European Politics*, 2012, 35.4: 803-825.

ARTER, David. From a contingent party system to party system convergence? Mapping party system change in postwar Finland. *Scandinavian Political Studies*, 2009, 32.2: 221-239.

ARTER, David. From the 'rainbow coalition' back down to 'red earth'? the 2003 Finnish general election. *West European Politics*, 2003, 26.3: 153-162.

ARTER, David; KESTILÄ-KEKKONEN, Elina. Measuring the Extent of Party Institutionalisation: The Case of a Populist Entrepreneur Party. *West European Politics*, 2014, 37.5: 932-956.

ARTER, David. Party system change in Scandinavia since 1970: 'Restricted change' or 'general change'? *West European Politics*, 1999, 22.3: 139-158.

ARTER, David. Taking the Gilt off the Conservatives' Gingerbread: The April 2011 Finnish General Election. *West European Politics*, 2011, 34.6: 1284-1295.

ARTER, David. The breakthrough of another West European populist radical right party? The case of the True Finns. *Government and Opposition*, 2010, 45.4: 484-504.

ARTER, David. The end of the social democratic hegemony? The March 2007 Finnish general election. *West European Politics*, 2007, 30.5: 1148-1157.

ARTER, David. The Finnish Eduskunta: Still the Nordic 'Vatican'? *The Journal of Legislative Studies*, 2012, 18.3-4: 275-293.

ARTER, David. When new party X has the 'X factor' On resilient entrepreneurial parties. *Party Politics*, 2013, 1354068813509523.

DANDOY, Régis. Ethno-regionalist parties in Europe: a typology. *Perspectives on Federalism*, 2010, 2.2: 194-220.

DE WINTER, Lieven; CACHAFEIRO, Margarita Gomez-Reino. European integration and ethnoregionalist parties. *Party Politics*, 2002, 8.4: 483-503.

ELIAS, Anwen; TRONCONI, Filippo. From protest to power: Autonomist parties in government. *Party Politics*, 2011, 17.4: 505-524.

FIALA, Petr; STRMISKA, Maxmilián. Etnické strany, zájmové skupiny a etnické minority Příspěvek k politologické reflexi problému reprezentace a prosazování zájmů etnických menšin v pluralitních demokraciích. *Středoevropské politické studie*, IV, č. 2002, 4: 2002.

FIALA, Petr, et al. Stranicko-politické rodiny a ideologické sektory. Příspěvek k diskusi o pojetí rodin politických stran. *Brno, MPÚ MU: Středoevropské politické studie*, roč. III, č. 2001, 2: 1-7.

FLADMOE, Audun. Mass political polarization and attitudes towards education as part of the welfare state in Norway, Sweden and Finland. *Journal of European Social Policy*, 2012, 22.1: 45-62.

HEDBERG, Charlotta; KEPSU, Kaisa. Identity in motion: The process of Finland-Swedish migration to Sweden. *National Identities*, 2008, 10.1: 95-118.

ISHIYAMA, John; BREUNING, Marijke. What's in a name? Ethnic party identity and democratic development in post-communist politics. *Party Politics*, 2011, 17.2: 223-241.

ISOTALUS, Pekka; ALMONKARI, Merja. Mediatization and Political Leadership: Perspectives of the Finnish newspapers and party leaders. *Journalism Studies*, 2014, 15.3: 289-303.

LIEBKIND, Karmela. 13. The Swedish-speaking Finns: A case study of ethnolinguistic identity. *Social identity and intergroup relations*, 2010, 7: 367.

MASSETTI, Emanuele; SCHAKEL, Arjan H. Between autonomy and secession Decentralization and regionalist party ideological radicalism. *Party Politics*, 2013, 1354068813511380.

MCDONNELL, Duncan; NEWELL, James L. Outsider parties in government in Western Europe. *Party Politics*, 2011, 17.4: 443-452.

PESONEN, Pertti. Political Parties in the Finnish Eduskunta. *Comparative Legislative Behavior: Frontiers of Research, New York*, 1972, 199-233.

RAUNIO, Tapio. Facing the European challenge: Finnish parties adjust to the integration process. *West European Politics*, 1999, 22.1: 138-159.

RAUNIO, Tapio. Open list, open mandate? Links between MEPs and parties in Finland. *Perspectives on European Politics and Society*, 2007, 8.2: 131-146.

RAUNIO, Tapio. Softening but persistent: Euroscepticism in the Nordic EU countries. *Acta Politica*, 2007, 42.2: 191-210.

RAUNIO, Tapio; WIBERG, Matti. The Eduskunta and the Parliamentarisation of Finnish Politics: Formally Stronger, Politically Still Weak?. *Western European Politics*, 2008, 31.3: 581-599.

SAARELA, Jan; FINNÄS, Fjalar. The International Family Migration of Swedish-Speaking Finns: The Role of Spousal Education. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 2013, 39.3: 391-408.

STRIJBIS, Oliver; KOTNAROWSKI, Michal. Measuring the electoral mobilization of ethnic parties Towards comparable indicators. *Party Politics*, 2013, 1354068813487105.

Webové stránky

Oficiální stránky Finského statistického úřadu www.stat.fi

Oficiální stránky finské volební komise www.vaalit.fi

Oficiální stránky Švédské lidové strany www.sfp.fi/fi/front-page

Oficiální stránky Pravých Finů www.perussuomalaiset.fi/kielisivu/in-english/

Oficiální stránky Evropské komise <http://ec.europa.eu>

Oficiální stránky finské vlády <http://valtioneuvosto.fi/en/frontpage>

YLE www.yle.fi

Helsinki Times www.helsinkitimes.fi

Helsingin Sanomat www.hs.fi

ALDE www.alde.eu

Kookomusnuoret www.kookomusnuoret.fi

Official Statistics of Finland (OSF): Parliamentary elections [e-publikace].

ISSN=1799-6279. Nomination Of Candidates 2015, 1. Background analysis of candidates in the Parliamentary elections 2015 . Helsinki: Statistics Finland [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/01/evaa_2015_01_2015-04-10_kat_001_en.html

Official Statistics of Finland (OSF): Parliamentary elections [e-publikace].

ISSN=1799-6279. 2015, Appendix table 1. Seats gained by party in Parliamentary elections in 1983-2015 . Helsinki: Statistics Finland [citováno: 15.5.2015].

Dostupné z: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/evaa_2015_2015-04-30_tau_001_en.html

Official Statistics of Finland (OSF): Parliamentary elections [e-publikace].

ISSN=1799-6279. 2015, Appendix table 2. Support for parties in Parliamentary elections 1991-2015 (%) . Helsinki: Statistics Finland [citováno: 15.5.2015].

Dostupné z: http://www.stat.fi/til/evaa/2015/evaa_2015_2015-04-30_tau_002_en.html

Official Statistics of Finland (OSF): Population structure [e-publikace].

ISSN=1797-5395. 2013, Appendix table 1. Population according to language 1980–2013 . Helsinki: Statistics Finland [citováno: 15.5.2015].

Dostupné z: http://www.stat.fi/til/vaerak/2013/vaerak_2013_2014-03-21_tau_001_en.html

Official Statistics of Finland (OSF): Population structure [e-publikace].

ISSN=1797-5395. Annual Review 2013, Appendix figure 1. Swedish-speakers' proportion of the population in 1900–2013 . Helsinki: Statistics Finland [citováno: 15.5.2015].

Dostupné z: http://www.stat.fi/til/vaerak/2013/01/vaerak_2013_01_2014-09-26_kuv_001_en.html

Official Statistics of Finland (OSF): Population structure [e-publikace].
ISSN=1797-5395. Annual Review 2013, Appendix figure 1. Origin, country of birth and language of the population 31.12.2013 . Helsinki: Statistics Finland [citováno: 15.5.2015].

Dostupné z: http://www.stat.fi/til/vaerak/2013/02/vaerak_2013_02_2014-12-10_kuv_001_en.html

Official Statistics of Finland (OSF): Subject choices of students [e-publikace].
ISSN=1799-1056. Subject Choices Of Comprehensive School Pupils 2011. Helsinki: Statistics Finland [citováno: 15.5.2015].
Dostupné z: http://www.stat.fi/til/ava/2011/02/ava_2011_02_2012-05-25_tie_001_en.html

The Swedish People's Party: Finland's Little Party That Could. *Yle Uutiset* [online].
[citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: z:

http://yle.fi/uutiset/the_swedish_peoples_party_finlands_little_party_that_could/7249008

Teachers fear for language skills without compulsory Swedish. *Yle Uutiset*. [online].
[citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

http://yle.fi/uutiset/teachers_fear_for_language_skills_without_compulsory_swedish/7021451

Centre clear winner SDP biggest loser in elections. *Helsinki Times*. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/politics/13325-centre-clear-winner-sdp-biggest-loser-in-elections.html>

Finland needs tools to prevent threats to national security Haglund says. Helsinki Times. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/13179-finland-needs-tools-to-prevent-threats-to-national-security-haglund-says.html>

Henriksson surprised by criticism. Helsinki Times. [online]. Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/12408-henriksson-surprised-by-criticism.html>

Haglund wary of disinformation. Helsinki Times. [online] [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/12136-haglund-wary-of-disinformation.html>

Ruling Parties agree on distribution of portfolios. Helsinki Times. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/politics/12111-ruling-parties-agree-on-distribution-of-portfolios.html>

This must stop says Haglund after this space violation. Helsinki Times. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/11807-this-must-stop-says-haglund-after-third-air-space-violation.html>

Finland to deepen its partnership with NATO. Helsinki Times. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/politics/11756-finland-to-deepen-its-partnership-with-nato.html>

Helsinki Times.[online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/politics/10918-henriksson-speaks-up-for-drink-driving-penalties.html>

Hallitusporukasta pudottaminen on tylyä.HS. [online] [citováno: 11.5.2015].

.Dostupné z:

<http://www.hs.fi/kotimaa/a1431061624751?ref=hs-art-artikkeli>

Finnish nationalists want to end compulsory Swedish lessons. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z:

<http://www.spiegel.de/international/europe/finnish-nationalists-want-to-end-compulsory-swedish-lessons-a-918642.html>

Prameny

Five main concerns. Perussuomalaiset.2015. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: <https://www.perussuomalaiset.fi/kielisivu/in-english/>

Language policy. Perussuomalaiset.2015. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: <https://www.perussuomalaiset.fi/kielisivu/in-english/>

Politika A-O. SFP. 2015. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: <http://www.sfp.fi/fi/node/36>

Toiminta. SFP. 2015. [online].Dostupné z: <http://www.sfp.fi/fi/content/verksamhet>

Government Programme. Valtioneusto. 2014. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: <http://valtioneuvosto.fi/government-programme>

Government Programme. Valtioneusto. 2011. [online]. [citováno: 11.5.2015].

Dostupné z: <http://valtioneuvosto.fi/government-programme>